

Klimatnämnden i Sollentuna kommun
Kommunstyrelsen i Järfälla kommun
Stadsmiljö- och tekniska nämnden i Sundbyberg stad
Styrelsen för Stockholm Vatten och Avfall AB
Tekniska nämnden i Danderyds kommun
Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Solna stad

Beskrivning av Edsviken Vattensamverkan och översiktliga direktiv för åren 2021-2024

Bakgrund

Friska vatten med ett rikt växt- och djurliv utgör stora kvaliteter i det tätortsnära landskapet. Möjligheten att kunna njuta av bad, sportfiske och naturupplevelser i sin närmiljö är en del av den livskvalitet som många söker och som gör vår del av regionen attraktiv både för de som har sin hembygd här och för de som i framtiden väljer att bosätta sig här.

Edsviken är en övergödd havsvik med utbredd syrgasbrist på bottenarna och stort utläckage av näring från sedimenten. Även flera miljögifter återfinns i höga halter i Edsviken. Tillförseln av näringsämnen och miljögifter sker till stor del via dagvatten från urbana/hårdgjorda ytor och från förorenade markområden. Avrinningsområdet, ca 62 km², består till största delen av bebyggda områden och stora trafikleder. Viken ligger inom kommunerna Sollentuna, Danderyd och Solna men avrinningsområdet (påverkansområdet) omfattar även Sundbyberg, Järfälla och Stockholm.

Kommunerna i Edsvikens avrinningsområde (Sollentuna, Danderyd, Järfälla, Solna, Sundbyberg och Stockholm, genom Stockholm Vatten och Avfall AB) har tillsammans med Länsstyrelsen sedan 2005 bedrivit ett samarbete för att förbättra miljösituationen i Edsviken. Arbetet sker i enlighet med EGs ramdirektiv för vatten, det s.k. vattendirektivet. Enligt det ska vattenvårdsarbetet ske avrinningsområdesvis och i samverkan mellan kommuner, länsstyrelsen och gärna andra aktörer. Genom att förankra det fortsatta arbetet i respektive medverkande kommun med ett politiskt beslut som godkänner samarbetet, dess mål och kostnader, utgör Edsviken Vattensamverkan en plattform för vattenvården inom avrinningsområdet.

Gemensamma mål – gemensamt ansvar

Boende och verksamma inom Edsvikens avrinningsområde har alla ett ansvar för naturresursen vatten. Det är angeläget och nödvändigt att fortsätta vattenvårdssamarbetet för att främja en förbättrad vattenkvalitet i Edsviken och tillrinnande vattendrag. Med hjälp av gemensamma mål och syften (se nedan) kan Edsviken Vattensamverkan skapa en samsyn som respektive kommun (avtalspart) kan gå vidare med i arbetet med åtgärder. Genom att fortsätta samverka kan resursanvändningen optimeras utifrån kostnads- och miljöeffektivitet. I ett kommungemensamt arbete kan även samverkan med andra viktiga aktörer i samhället som

näringsliv, föreningsliv, utbildningsväsende, myndigheter och andra statliga instanser optimeras.

Mål och inriktning

Det övergripande målet är att Edsviken ska nå god ekologisk och god kemisk status senast år 2027, i enlighet med satta miljökvalitetsnormer. Målet ansluter till EG:s (EU:s) vattendirektiv (2000/60/EG).

För att främja måluppfyllelse ska Edsviken Vattensamverkan primärt:

- Bedriva miljökontroll enligt ett antaget program för Edsviken.
- Ta fram underlag för planering av förbättringsåtgärder.
- Utbyta erfarenheter och dela goda exempel.
- Sprida gemensam information, exempelvis genom rapporter och Edsviken Vattensamverkans hemsida.

Organisation, administrativa rutiner och översiktliga direktiv

Samarbetet organiseras enligt följande:

- Det fortsatta arbetet i Edsviken Vattensamverkan föreslås omfatta fyra år (2021 – 2024) som efterföljs av en utvärdering, analys och förslag till eventuellt nya direktiv för samarbetets fortsättning.
- Samverkan mellan kommunerna formaliseras genom ett politiskt beslut som godkänner samarbetsformen enligt samarbetsavtalet ("Avtal om samarbete kring vattenvården i Edsvikens avrinningsområde, i form av Edsviken Vattensamverkan") och detta dokument ("Beskrivning av Edsviken Vattensamverkan och översiktliga direktiv för åren 2021-2024").
- Den politiska styrgruppen leder arbetet i Edsviken Vattensamverkan. En ledamot med ersättare från respektive avtalspart skall löpande utses. Såväl ledamöter som ersättare i styrgruppen för Edsviken vattensamverkan förväntas delta i de möten, exkursioner och event som beslutats av styrgruppen. Den politiska styrgruppen ansvarar för att återrapportera vattensamverkans arbete till respektive kommun.
- Det löpande arbetet organiseras med en arbetsgrupp med minst en tjänsteman från respektive avtalspart. Arbetsgruppens uppdrag är att ta fram en verksamhetsplan och att genomföra arbetet i enlighet med verksamhetsplanen. Efter beslut av styrgruppen kan även andra uppdrag inom ramen för samverkans syften tillkomma. Arbetet ska utgå från vattendirektivet och ska utgöra ett stöd för respektive kommuns planering av åtgärder.
- Sollentuna kommun har för Edsviken Vattensamverkans räkning ett samordnande ansvar som inkluderar administration, ekonomihantering och hemsiduppdatering. Sollentuna kommuns kostnader för arbetet bekostas av den gemensamma samverkansbudgeten. Sollentuna kommun ska minst en gång per år lämna en ekonomisk redovisning över verksamheten och årligen redovisa arbetsgruppens förslag till budget för kommande år samt samarbetets fortskridande.
- Länsstyrelsen ska ingå i samarbetet som adjungerad medlem med sitt ansvar för regional samordning och som länk till vattenförvaltningen i norra Östersjöns vattendistrikt.
- I samverkan kan även andra intressenter på lämpligt sätt ingå. Sådana intressenter kan till exempel vara ideella organisationer, Trafikverket, Naturhistoriska riksmuseet och andra verksamma i avrinningsområdet.

Gemensamma åtaganden

Arbetet ska utgå ifrån en årlig verksamhetsplan. Parterna i samarbetet ska bedriva miljökontroll enligt ett antaget program för Edsviken. Resultaten ska användas till att identifiera åtgärdsbehov och i Edsviken följa upp den samlade effekten av genomförda åtgärder. Kostnaderna för arbetet inom samverkan ska fördelas på parterna enligt överenskommen kostnadsfördelningsprincip (enligt nedan).

Kostnadsfördelningsprinciper

Kostnaden per år, om 550 000 kronor, för åren 2021-2024, fördelas enligt nedan.

Kostnad per avtalspart uttryckt i procent och kronor

Sollentuna	42 %	231 000 SEK
Danderyd	22 %	121 000 SEK
Stockholm Vatten och Avfall AB	22 %	121 000 SEK
Järfälla	6,6 %	36 300 SEK
Solna	4,2 %	23 100 SEK
Sundbyberg	3,2 %	17 600 SEK

Beräkningar och underlag för kostnadsfördelningsprincipen återfinns hos Sollentuna kommun i egenskap av samordnare. Kostnaden fördelas på ingående parter enligt samma kostnadsfördelningsprincip som föregående avtal. Kostnadsfördelningsprincipen bygger på bedömd påverkan på Edsviken.

Inom Edsviken Vattensamverkans arbete med att ta fram ett lokalt åtgärdsprogram för Edsviken togs nya modeller fram för belastningen för delar av området. Dessa har dock inte använts som underlag till kostnadsfördelningsprincipen eftersom de skulle vara missvisande då den nya modellen inte omfattar Igelbäckens avrinningsområde inom Edsvikens avrinningsområde.

För genomförande av åtgärder svarar respektive kommun för såväl genomförande som finansiering om ej annat avtalas av styrgruppen för Edsviken vattensamverkan.